

RAADSVOORSTEL

D15.011399

DATUM 7 maart 2016
AGENDAPUNT 3.05.03
ONDERWERP
PORTEFEUILLEHOUDER W. Bijman
PROGRAMMA / Welzijn & Zorg/cultuur en ontwikkeling
BELEIDSVELD
ZAAKNUMMER ZK15003013

INLEIDING Binnen de regio Westfriesland zijn vergaande plannen in ontwikkeling om een Westfries cultureel netwerk (WCN) op te starten. Aan Koggenland is gevraagd om dit samen met de overige Westfriesse gemeenten (m.u.v. Hoorn) te gaan realiseren. Dit netwerk is in ieder geval inclusief de bibliotheekfunctie. Welke andere culturele functies worden toegevoegd is nog onderwerp van komend onderzoek en overleg.

Ons college acht het van belang om bij uw raad kaders op te halen voor een verdere koersbepaling met betrekking tot de richting voor Koggenland.

Om die reden treft u in dit voorstel twee scenario's aan: één (1) waarin Koggenland samen met de andere Westfriesse gemeenten participeert, en één (2) waarin Koggenland een pas op de plaats maakt

KADER Kerntakendiscussie – onderdeel bibliotheekwerk

VOORSTEL U wordt voorgesteld om een keuze te maken uit de twee onderstaande scenario's, waarbij het college u adviseert in te stemmen met scenario 2, te weten het niet deelnemen aan het Westfries Cultureel netwerk.

ONDERBOUWING Al enige tijd beraden de wethouders van de gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec, zich over de toekomst van de bibliotheekvoorziening. Vijf wethouders (van de gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Medemblik, Opmeer en Stede Broec) hebben met steun van hun college zich geschaard achter de intentieverklaring om de bibliotheekfunctie te laten opgaan in een op vernieuwing gericht en ondernemend Westfries Cultureel Netwerk (voor intentieverklaring, zie bijlage 1). Een vervolg op de intentieverklaring is een Plan van Aanpak.

Het Plan van Aanpak behelst de totstandkoming van een WCN, als bedoeld in de intentieverklaring, per 1 juli 2016. Het voornemen is om na deze datum de implementatie van het Uitvoeringsplan te laten plaatsvinden door een kwartiermaker aan te stellen (voor Plan van Aanpak, zie bijlage 2).

Koggenland heeft aangegeven dat alvorens deel te nemen, dit voorstel te willen voorleggen aan de gemeenteraad. Immers – los van een nieuwe visie binnen het culturele

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

netwerk in onze regio- speelt binnen onze gemeente eerdere besluitvorming van uw raad met betrekking tot de koers van de bibliotheek én de uitwerking van de kerntakendiscussie. Kortom, Koggenland moet nu een keuze maken. Wij willen u daarom graag twee scenario's voorleggen en adviseren u om scenario 2 te kiezen.

Op basis van dit voorstel zijn twee scenario's uitgewerkt:

Scenario 1:

Koggenland stemt in met de intentieverklaring en neemt actief deel aan het Plan van Aanpak WCN.

Uitleg:

In deze variant neemt Koggenland actief deel. Er is een werkgroep gevormd om het Plan van Aanpak vorm en inhoud te geven. Doel van dit plan is om voor het zomerreces 2016 een Uitvoeringsplan op te stellen waarin de ambities zijn vertaald naar de praktijk. Hiervoor worden alle culturele instellingen in Westfriesland actief bevraagd naar hun input en deelname. Onderdeel daarvan is o.a. een expertmeeting, een communicatieplan (o.a. bouw website) en een uitgewerkt financieel plaatje. Daarbij wordt ingezet op co-creatie. Ook zal bij externe fondsen (o.a. Provincie NH) gekeken worden naar financiering. Het traject zal afgerond worden met een zoektocht naar een kwartiermaker die het 'stokje' overgedragen zal krijgen, waarna de implementatie zal aanvangen.

Een belangrijke randvoorwaarde is de invulling van de bibliotheekfunctie. Zoals aangegeven in het Plan krijgt WCN een eigen rechtspersoonlijkheid.

Duidelijk is dat de bieb in de huidige vorm, conform dit plan, niet verder zal gaan. Wat de precieze uitwerking zal behelzen is nog onderwerp van overleg. Echter, liquidatie en verdergaande omvorming moeten nadrukkelijk niet onderbelicht blijven, maar zijn als optie serieus aan de orde. Ook de benodigde frictiekosten zullen daarbij in beeld worden gebracht.

Deelname betekent dat Koggenland zich achter deze consequenties schaaft en daar actief een bijdrage aan levert.

Scenario 2:

Koggenland stemt NIET in met intentieverklaring en zal NIET deelnemen aan het Plan van Aanpak, doch blijft met betrekking tot het onderdeel bibliotheek betrokken bij het verdere proces.

Uitleg:

In deze variant neemt Koggenland niet deel, noch aan intentieverklaring, noch aan het Plan van Aanpak. Over invulling van de bibliotheekfunctie is, na overleg met de betrokken portefeuillehouders, de afspraak gemaakt dat Koggenland betrokken blijft bij de verdere ontwikkeling over het bibliotheekwerk.

Over de andere onderwerpen, zoals cultuureducatie en verder nog alle culturele zaken, die nog onderwerp van gesprek zijn, worden aparte afspraken gemaakt.

Weging van de scenario's:

In het Plan van Aanpak zien wij een flink aantal risico's. De genoemde kansen en uitdagingen begrijpen wij, maar zijn naar onze inschatting moeilijk haalbaar en realistisch te noemen. Het is gericht op het gehele culturele speelveld in onze regio (m.u.v. gemeente Hoorn) en een dergelijk operatie is niet 'Koggenlands' te noemen. Initiatieven beginnen normaliter van onderop en worden uitgebreid en groeien en indien zij succesvol zijn en voorzien in een (duidelijke) behoefte.

Dit Plan gaat daar volledig aan voorbij. Los van het gegeven dat er absoluut kansen liggen om (culturele) partijen met elkaar te verbinden, en ondernemerschap daarin op te pakken, geloven wij niet in een dergelijke "topdown" benadering, zeker niet wanneer het tijdsbestek daarin dermate krap wordt ingestoken, dat het slechts 6 maanden betreft.

Ook het betrekken van de bibliotheekfunctie geeft ons inziens een tweezijdig beeld.

Enerzijds is er inderdaad behoefte aan doorontwikkeling en efficiency, anderzijds is de voorgestelde omvorming wel meteen vergaand. De afgelopen jaren is er veel geïnvesteerd en zijn op basis van uw besluitvorming mooie producten (o.a. Obdam, Ursem en recentelijk De Goorn) opgeleverd. Om daar nu –op deze manier- een streep door te trekken, staat haaks op eerdere afspraken.

Kortom, een pas op de plaats. Laat dit initiatief zijn eigen weg vinden, maar Koggenland neemt geen deel. Daar waar mogelijkheden zijn voor verbinding is er ruimte voor een dialoog. En op termijn zullen we moeten gaan nadenken over invulling bibliotheekfunctie en eventuele andere culturele zaken die hierbij betrokken (gaan) worden.

Conclusie: Scenario 2.

Op basis van bovenstaande concludeert het college dat scenario twee het meest wenselijk is en adviseert deze conclusie over te nemen.

FINANCIEN Financiële consequenties zullen in de eerste fase, tijdens de uitwerking van het Plan van aanpak (jan-mei 2016) nader worden uitgewerkt. Deze planfase kost € 22.500,= in totaal en zal gedeeld worden door de deelnemende gemeenten. Dit is niet begroot. Aangezien het veranderingskosten betreffen inzake de bibliotheek, kan de voorziening 'reserve bibliotheekwerk' worden aangesproken. Dit budget bedraagt € 50.000,=.

Voor wat betreft de scenario's is duidelijk dat er bij beide nog aanvullende kosten bijkomen: bij scenario 1 vanwege opheffingskosten/frictiekosten bibliotheek en bij scenario 2 is er op dit moment ook nog onduidelijkheid over voortzetting.

RISICO Binnen dit project zijn verschillende risico's te benoemen. Naast de snelheid, waarmee de beoogde veranderingen moeten worden doorgevoerd, is het zeer wel aanneembaar dat niet iedereen binnen het cultureel speelveld in Westfriesland aangeeft hier open voor te staan. Dit is echter vooraf moeilijk in te schatten. Financieel wordt gestuurd om alles budgetneutraal door te voeren, door het herverdelen van bestaande middelen, maar daar is geen rekening gehouden met ontvlechtingkosten en met communicatiekosten voor een introductie van een dergelijk initiatief.

Aanvullend:

- De (culturele) instellingen in de betrokken gemeente ervaren WCN als een overval

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

- en een topdown constructie
- De onderlinge samenwerking van de gemeenten verloopt moeizaam door externe factoren
- De verschillende politieke achterbannen gaan zich afzetten tegen het initiatief
- De leiding van de werkgroep toont te weinig lokale betrokkenheid.

Genoemde risico's gelden voor beide scenario's, waarbij de 'weerstand' van betrokkenen naar verwachting groter zal zijn richting onze gemeente, indien wij actief participeren conform scenario 1.

Potentieel risico van scenario 2 is daarentegen juist dat wij het verwijt van polarisatie in de regio op cultureel gebied tegengeworpen kunnen krijgen.

In scenario 2 zullen, afhankelijk van de uitwerking van de gedachtenvorming over het bibliotheekwerk, nog frictiekosten kunnen ontstaan als gevolg van omvorming van de huidige bibliotheeksituatie in Westfriesland.

COMMUNICATIE Indien scenario 1 wordt gekozen, zal een uitgebreid (regionaal) communicatieplan worden opgesteld. Hierin zal op diverse media (persbericht, internet, bijeenkomsten) uitvoerig worden ingegaan op de (verdere) vormgeving van het initiatief. Ook bij de keuze voor scenario 2 zal communicatie opgestart worden. Dan zal de positie van Koggenland ten opzichte van de regio uitgebreid worden toegelicht.

VERVOLG

Datum college: 26 januari 2016

Burgemeester en wethouders van Koggenland.